

לקריאת הגרסה האנגלית המלאה: 10.1787/migr_outlook-2015-en

מבט על ההגירה הבינלאומית 2015

תקציר בעברית

מגמות עיקריות

במרבית מדינות OECD נרשמה עלייה בזרמי ההגירה. מנתונים ראשוניים ל-2014 עולה כי לראשונה מאז 2007 נרשמה עלייה חדה בזרמי ההגירה הקבועים והם שבו לרמתם לפני המשבר, עם 4.3 מיליון כניסות של מהגרים קבועים למדינות OECD. הגירה לצורך איחוד משפחות היוותה 35% מכלל ההגירה הקבועה למדינות OECD ב-2013. תנועה חופשית היוותה 30% מכלל ההגירה הקבועה.

גרמניה מבססת את מעמדה כאחת ממדינות ההגירה העיקריות, וכיום היא שנייה רק לארצות הברית מבחינת מספר המהגרים שהיא מקבלת. ככלל, ב-2013 מספר המהגרים הקבועים שקיבל האיחוד האירופי ממדינות שמחוץ לאיחוד היה זהה למספר המהגרים שקיבלה ארצות הברית מכל הארצות. אחד מכל עשרה מהגרים למדינות OECD הוא סיני ו-4.4% הם הודים. רומניה ופולין מדורגות במקום השני והשלישי, עם 5.5%-ו-5.3% מכלל זרמי ההגירה למדינות OECD.

ב-2014, עלה מספר מבקשי המקלט החדשים במדינות OECD ב-46%, ובפעם הראשונה מאז ראשית שנות ה-90 היה גבוה מ-800,000, והגיע לרמתו השנייה בגובהה ב-35 השנים האחרונות. מנתונים ראשוניים עולה כי ב-2015 צפויים להישבר שיאים היסטוריים נוספים. המדינות העיקריות שהגן יעד להגירה הן גרמניה, ארצות הברית, טורקיה, שבדיה ואיטליה. צרפת ניצבת כעת במקום השישי, לאחר שאיבדה את מעמדה ההיסטורי כאחת משלוש מדינות יעד עיקריות.

בשנים האחרונות, מספר מדינות OECD שינו מן היסוד את חוקי ההגירה שלהן בתגובה לדפוסי ההגירה המתפתחים ולסביבה הפוליטית ההולכת ומשתנה. שינויים אלה נוטים ברובם להגביל: (i) עדיין קיימת דרישה לעובדים מיומנים, אך המדינות בוחרות אותם יותר בקפידה; (ii) יש ביקוש למשקיעים ויזמים, אך עליהם לעבור בדיקות רבות יותר; (iii) יש הקלה בפרוצדורות מסוימות של הגירה משפחתית, אך המגמה הכללית היא מגמת הגבלה; (iv) אומצו אמצעים חדשים בתגובה למשבר ההומניטרי באזור הים התיכון; וגם (v) יושמו פעולות לחיזוק הביקורת בגבולות, לעידוד חזרה מרצון ולמאבק בהעסקה בלתי חוקית של עובדים זרים.

ברוב רובן של המדינות, תוצאות שוק העבודה של מהגרים והילידים היו יציבות או רשמו שיפור בשנים האחרונות. עם זאת, בארצות מסוימות שטרם התאוששו מהמשבר (יוון, איטליה וסלובניה) המהגרים הושפעו באופן חסר פרופורציה. ככלל, בשנים 2011 - 2014 שיעור התעסוקה הממוצע של מהגרים באזור OECD עלה במעט יותר עבור מהגרים מאשר עבור ילידים, אף כי לא נראה כל שינוי משמעותי בשיעור האבטלה שלהם.

אף כי מוסיפים להשתמש לרוב באמצעים לשילוב מכוון, מדינות מסוימות עם מסורת ארוכת שנים של אירוח מהגרים מנסות לשלב אמצעי הגירה בכל היבטי חיי הכלכלה והחברה. מדינות רבות שמות דגש מיוחד על הכרה בהסמכות מחול"ל ועל למידה לאורך כל השנים, במיוחד עבור מי שחסרים מיומנויות בסיסיות.

ניידות בינלאומית של עובדים בתחום הבריאות

בסך הכל, מספר הרופאים והאחיות המהגרים העובדים בארצות OECD גדל ב-60% מאז 2004. המגמה משקפת את הגידול הכללי בהגירה למדינות OECD - במיוחד של עובדים מיומנים. היא גם מצביעה על התרומה שתרמו המהגרים לעלייה במספרי העובדים בתחום הבריאות במדינות OECD בשנות ה-2000, אף כי הנתונים המעודכנים ביותר מציגים ירידה בזרימה אל מספר מדינות.

מדינות אסיה הן הספקיות העיקריות של מהגרים שהנם רופאים ואחיות, אך יש גם ניידות גוברת בין מדינות OECD, בעיקר בגלל הזרמים ההולכים וגדלים בין מדינות האזור הכלכלי האירופי. ואולם, מדינות קטנות ואיים, מוסיפות להציג את שיעורי ההגירה הגבוהים ביותר.

בתקופה 2010/2011, רופאים ואחיות שהיגרו לאזור OECD ממדינות שסבלו ממחסורים חמורים בעובדים בתחום הבריאות, כהגדרתו על ידי ארגון הבריאות העולמי (WHO), היוו 20% מהביקושים המשוערים לכוח עבודה בתחום הבריאות בארצות המקור שלהם, בהשוואה ל-9% בתקופה 2000/2001.

כנגד הרקע של ניידות סטודנטים הולכת וגוברת, נסק בשנים האחרונות מספר הסטודנטים לרפואה שלומדים בחו"ל. מצב זה הוא תוצאה של האופי היותר ויותר בינלאומי של לימודי הרפואה, הנובע הן מביקוש ללימודי רפואה שנוטר ללא מענה במדינות המגבילות גישה ללימודי הרפואה ולהכשרה והן מן ההיצע ההולך וגדל של מקומות בבתי ספר לרפואה במדינות אחרות. בשנים הבאות, צפוי מספר בוגרי בתי הספר הבינלאומיים לרפואה להמשיך לעלות.

ממצאים עיקריים

ככלל, נרשמת עלייה במגמת ההגירה ששבה לרמתה מלפני המשבר.

- מספר תושבי מדינות OECD שנולדו בחו"ל הסתכם ב-117 מיליון איש ב-2013, והיה גבוה ב-35 מיליון (40%) לעומת שנת 2000.
- נתונים ראשוניים ל-2014 מצביעים על כך שזרמי הגירה קבועים ל-OECD רשמו 4.3 מיליון כניסות קבועות למדינות OECD, שהן גידול של 6% בהשוואה ל-2013. זאת ועוד, עלייה נרשמה גם במרבית הקטגוריות של הגירה זמנית.
- סין והודו נותרו מדינות מוצא חשובות, אך גם פולין ורומניה משמעותיות, לנוכח ניידות מוגברת בתוך איחוד אירופה.
- מספר מבקשי המקלט במדינות OECD הגיע לשיא היסטורי ב-2014 והרמות מוסיפות לעלות ב-2015.

מספר סימנים חיוביים הנוגעים לתוצאות שוק העבודה של המהגרים

- ככלל, שיעור התעסוקה הממוצע של מהגרים באזור OECD עלה ב-1.3 נקודות אחוז בשנים 2011 - 2014, זאת בהשוואה לעלייה של 0.5 נקודות אחוז בקרב האוכלוסייה המקומית.
- שיעור האבטלה לא השתנה בהרבה, ונותר גבוה יותר ב-3.3 נקודות בממוצע עבור זרים בהשוואה לילידים.
- באזור OECD, נרשמה לאחרונה האטה בעלייה של אבטלה בטווח הארוך של מהגרים, אך היא עדיין משפיעה על 6% מכוח העבודה של המהגרים.

חשיבותה ההולכת וגוברת של הגירת עובדים מתחום הבריאות

- ברוב המדינות עלה חלקם של הזרים בקרב הרופאים בשנים 2000/01 ו-2010/11 ממוצע (ב-23 ארצות) של 19.5% ליותר מ-22% בעוד שבקרב האחיות נרשמה עלייה מ-11% ל-14.5% (22 מדינות).
- ב-2010/11, רופאים ואחיות זרים שעובדים במדינות OECD היוו 5% מכלל העובדים בתחום הבריאות ברחבי העולם.
- בשנים 2012/14, רופאים ואחיות שלמדו בחו"ל היוו 17% ו-6% בהתאמה מכוח העבודה בתחום הבריאות ב-26 מדינות (במקרה של הרופאים) ו-24 מדינות (במקרה של האחיות) שעבורן היו נתונים זמינים.
- בין השנים 2000/01 ו-2010/11 מספר הרופאים והאחיות שהיגרו למדינות OECD מארצות עם מחסורים חמורים בעובדי בריאות עלה ביותר מ-80%.

© OECD

תקציר זה אינו מהווה תרגום רשמי של ה-OECD.

שעתוק תקציר זה מותר בכפוף לאזכור זכות היוצרים של ה-OECD וכותרת הפרסום המקורי.

תקצירים רב-לשוניים הם קטעים מתורגמים מתוך פרסומים של ה-OECD שפורסמו במקור באנגלית ובצרפתית. ניתן להשיגם ללא תשלום בחנות המקוונת של ה-OECD, בכתובת www.oecd.org/bookshop

למידע נוסף, ניתן ליצור קשר עם יחידת זכויות ותרגומים של ה-OECD, מינהלת ענייני ציבור ותקשורת, בדוא"ל: rights@oecd.org, או בפקס מס':

+33 (0)1 45 24 99 30

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

תר האינטרנט שלנו www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2015), *International Migration Outlook 2015*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/migr_outlook-2015-en